

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések megállapodás szerint számítatnak.

— Nyilttér díja soronként 20 fillér. —

Felélős szerkesztő és lapfajladonos:

KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő

Joerges Ágost özvegye és fia

céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Ujesztendő napján.

Megint továszállt egy esztendő. Ismét egyet fordult az idő rozoga szekere, az emberi tudás és tapasztalat újból gazdagabb lett egy év történetével.

Minden kereskedőnek kötelessége, hogy évfordulával számot vessen magával, mérlegre vesse a nyereséget, veszteséget és megállapítsa, melyik nagyobb, jelentősebb a másikkal. És ma, évfordulón, mi is kereskedőkké válunk és nem lévén egyéb kincsünk lelkünk érzelmeinél, ezeket veszszük fontolóra.

Fontos és tapasztalatokban rendkívül gazdag esztendeje volt ez a magyarnak. Történelmünk könyvében vörös írással látjuk megörökítve eseményeit, melyekhez hasonló fontosságuk alig akadnak egyszer, évszázadjában.

Ünnepi esztendőnk volt ez. A nemzet évtizedes óhaját teljesült. Megújódott társadalmi és politikai életünk vezetősége. Összedől egy régi, korhadt rendszer, melynek gerendái utját állották a nemzet szabad fejlődésének, kialakulásának. A változás nem járt semmiféle katasztrófával. Nesztelen, csöndes volt az összeomlás, és még arra sem kellett vihar, hogy romok utolsó

maradványát, törmelékét elsőpörje. Elvégezte azt a csöndes ősz szellő is, és nincs, ami ma már egy elmúlt, keserves korszak eseményeire emlékeztessen.

De hagyjuk a múltat. Eltűnt, tova röppent immár, mint valami lidérc álom és boldog az, aki közülünk felejteni tud.

Sokkal fontosabb probléma, mit rejt magában a jövődő.

Még köd takarja az új alakulásokat, és sötét árnyak lepikl egyelőre a szürkülő hajnal peremét. És mégis látjuk, látunk kell, hogy a feltűnő nap sokkal ragyogóbb, sokkal forróbb tűzi lesz, mint az, amelyik lealkonyult.

Új idők jöttek és új emberek. Es ezek az új emberek egy elmúlt nagy zivataros küzdelemben már megmutatták, hogy a nemzeti eszméknek rettenthetetlen bajnokai és hogy igazán méltók arra, hogy vezető szerep jusson nekik államiségünk kialakulásában. Kell-e, szabad-e kételkednünk abban, hogy az, aki harcban megállotta helyét, békében is méltó lesz a beléje helyezett bizalomra.

Hízen olyan nagy és fontos feladatok előtt állunk.

Valamint a gyermeket a fiatalkori betegségen és csapások fejlődésében nemcsak

megakasztják, hanem vissza is vetik, épügy a nemzet is megáll fejlődésében, ha kialakulásának korszakában erejét viszálykodások, folytonos csapások lekövete tartják.

Évszázadokon át ez volt átka a magyarnak is.

Ha nemzeti életet éltünk, ha nem volt idegen járom nyakunkon, ha álbarátok nem fogtak üelő karjaik közé, hogy orozva, ádáz dühtől és irigységtől eltelten belénk fojtsák a lelket, mindig megmutattuk, hogy a világ első nemzetei közé méltán sorakozhatunk, amint hogy nem egy esetben be is bizonyítottuk, hogy kivivhattuk az egész világnak bántatát bátorságunk, testi, szellemi és művészeti erőink bizonyítékaival.

A harcok ideje ma már lejárt. Csataterén babért aratni már csak igen ritka és kivételes eset lehet, de nyitva van előttünk a művészeti és gazdasági perond és legközelebbi feladatunk az legyen, hogy ezen a téren újból tanujelét adjuk rátermettségünknek.

Természetes, hogy amugy hübebebalázs módjára az ilyen nagy fontosságú dologba belemenni nem lehet. Meggondolatlan és könnyelmű ember az, aki nem kellő fegyverzettel megy neki a küzdelemnek. Mi is csak úgy remélhetünk győzelmet a népek

A primadonna házasodik.

— Egy vén színész naplójából. —

Hol vagytok ti szép idők, az ifjuság boldog percei, amikor még fiatal szívünk együtt érzett a természettel a kikelet nyílaskor tavasz ébredésekor pajzán jó kedvűnkől visszhangzottak erdők, bércék és ligetek. Nem törődünk mi akkor semmivel sem, miattunk akár összedőlhetett volna az egész világ, csak egy város maradjon meg, hol mi folytathassuk művészi ihlettel játékunkat. Akkor még az én szívem is helyt adott a szerelem titkos, édes gyönyörűségeinek, s nem dobogott egyforma sebeséggel, ha egy hamiskás pajkos, égszínkék szem szórta sugárkévít arcom felé.

Ma már kihült vulkán dobog a szívem helyén és csak csupán arra való, hogy jelezze, miként az óra örökkön mozgó ingája, hogy még nem jártam le, még működnek a rugók, még élő szervezet vagyok.

Emlékeim bohókás képei közé egy szomorú is keveredik. Az egész történet magán viseli a régi idők megható melancholiáját, azt az édes bús romantikát, amely az akkori embereket oly igen jellemezte.

* * *

Ruby Sándor egyike volt a legszebb embereknek, kiket valaha láttam. Ő volt társulatunk hős szerelmese s egyuttal kedvence is. Tünelmes szépsége mellett pedig, maga volt a pon-

tosság, a lelkiismeretesség. A vidéki színészek jellegzetes sajátságai távol állottak tőle.

Amely városban megjelentünk, hogy áldozunk Thália oltárán, az összes asszonyok boldogultak utána. Pedig hát hiába való fáradság volt, mert Ruby jelleméből egy vonás hiányzott, nem ismerte a csapódságot, nem volt Don Juan. Sokszor megérté, hogy a szerelmes asszonyok egész légiója szökött utánunk. A szerencsés Ruby azonban szívrható prédikációval igyekezett jó utra terelni az eltévedett asszonyt.

Am e viselkedésnek is megvoltak a lélektani rugói. Szegény Ruby Sándor maga is szerelmes volt, még pedig a primadonnánkba, a valóban ennivalóan szép és kedves Györgyey Ilonkába.

Vajjon szenvedélyes érzelmi viszonzottak-e, vagy sem, azt senki sem tudta közülünk, annyit azonban én is észrevettem, hogy Györgyey nem idegenkedik Rubytól, amin egyébiránt nem nagyon csodálkoztam.

Mindenki már egy beszélt róluk, mint férj s feleségről s úgy látszott, hogy ók már maguk is úgy képzelték a jövőt számukra. A színpadon mindig partnerek voltak s az életben is mindig együtt lehetett látni kettőjüket.

Sorsunk akkoriban bizonyos megállapodottságot tüntetett fel. Nem aggasztott senkit sem a kenyér utáni gond, mert elég jól látogatott előadásokban volt részünk. Általános megelégedettség

terült el színtársulatunk felett, egy némely idősebb színész már szinte pocokot éreztett a nagyjólétől.

Beállt a tél, a vándortársulatoknak nem a legjobb barátja. A hideg sáros időjárás, avagy talán a műpártoló közönség hangulatának lanyhulása alaposan megapasztotta bevételeinket.

Más városba mentünk tehát szerencsét próbálni, de vesztünkre. Ott már mielőttünk egy cirksuztrupp ütötte fel sátorfáját és ami szerény színlapjaink nem tudták tulharsogni a cirksuzi kikiáltó trombitáját és cintányér harsányan hívogató zenéjét.

Beütött az inség időszak. A szokatlan hideg idő s a hiányos táplálkozás ágyba döntötte társulatunk felerészét, a másik rész pedig lankadatlan hűvvel igyekezett részt venni a közönség jéghideg közönyén. Mindhiába! Reportoirunk legszébb darabjai mind üres házak mellett kerültek előadásra. Igazgatónk kétségbe volt esve, úgy hogy még nekünk kellett őt vigasztalni, mikor gázi fizetésekor csak könnyekkel tudott kielégíteni.

A jó módban szerzett ruhák mind lemardoztak rólunk, hol itt, hol amott a zálogban s a dermesztő hideg időben felső kabát nélkül, vékony lerongyolt ruhákban játszódtunk minisztereket, hercegeket és előkelő gavalérokat.

Ekkor a végszükség utolsó pillanatában jelent meg beborult láthatárunkon Kenessey Muki a vidék leggazdagabb gentrije. Veszettül bele-

nagy versenyében, ha ezt a fegyverzetet biztosítjuk magunknak előre.

E fegyverzet nem áll egyébből, mint a gazdasági és kulturális nivó emeléséből. Gazdasági körülményeink silányak. Azok a körülmények, melyeket főntebb említettünk, különösen gazdasági okokból indultak ki. Lehetetlenné akarták tenni nem létezésünket, fennállásunkat, lehetetlenné tenni azt, hogy nekünk magunknak álljon módunkban kiaknázni azokat a természeti kincseket, melyekkel soisunk hazánkat megáldotta. A mammon után való күздеlem, elleneink sóvárgása volt az oka mindannak, a mérhetetlen nyomornak és szenvedésnek, melyen keresztül kellett esnünk.

De most végre itt az ideje, hogy gazdaságilag önállósulhassunk.

Nagyipar teremtése, a hazai termékek önálló feldolgozása, árucikkeink szövetkezeti alapon való nyereséges értékesítése, ezek azok a pontok, melyek alapján boldogulhatunk. Így, és csakis így vehetjük fel a versenyt a nyugati államokkal.

Sikerrel fog-e járni ez a törekvésünk. Meghezza-e a jövő esztendő azt, amit tőle várunk és teljesedésbe mennek a reményeink? Nem tudjuk. De azt hisszük, jogunkban van mindezt remélnünk, mert a kilátások olyanok, hogy itt minden bizalmatlankodás büni, szentségtörés lenne.

De ez még nem netovábbja vágyainknak. Nemcsak anyagilag kell függetlenkévé lennünk, hanem kulturális tekintetben is el kell érniünk legalább közvetlen szomszédaink nivóját.

Ennek pedig egyetlen módja az ingyenes népoktatás. Ne legyen Magyarországon egyetlen analabéta sem és akkor nem kell attól tartanunk, hogy a népbutítás, a nép széles rétegeinek fellázítása, osztálygyü-

lötre való izgatása valaha is termékeny talajra találjon hazánkban.

És ha így vértveze leszünk külső és belső ellenségek ellen egyaránt, akkor nyugodtan nézhetünk szemébe a jövőendő alakulásának, az új esztendő csak dicsőséget és hatalmat fog hozni számunkra.

Békesség embernek.

Elmúlt már a szeretet ünnepe, amikor számos ember ajkán elhangzott e szózat: »Békesség embernek«.

Ezen szép zengzetesen hangzó igék, vajjon általános békét teremteték-e ezen öröm ünnepnapjain minden embernél?

Nem, mert éppen a békehirdelő, akiknek jelenlegi nyomorúságokat a belhemi istálló jelképezi, kénytelenek a nagy ekkeseredésükben, s anyagiak mostohaaságában, a halandó emberek között ezen szent igét el nem ismerni, mivel az emberek összessége: a társadalom nem részesíti őket méltó elismerésben az ő nagy munkájukért, s 40 évi nélkülözés és mellőzés után még továbbra is mostoha akar elbánni velük.

Kik ezek a békehirdelők, kiknek helyzetük a nyomorban ma már a legatartatlanabb, akik ennek dacára tiszta hazafias érzelmüket mindenkor megőrizték, sőt azt hirdették is, s a hatalom kedvéért szolgáljórumba nem szegődtek?

Nem mások, mint a nemzet napszámosai: a nemzeti tanítók.

Ugy gondolom a társadalom egyeséi között egyiknek sincs olyan szép, magas szármáyalású neve, mint a néptanítónak, aki még is elégedett ezen dicső névvel mindaddig, amíg a nyomor legmagasabb fokára nem hágott, s ez nem kényeszerítte őt jogainak és jogos követeléseinek küzdésére.

Valaki kérdezheti tőlem: hát a társadalom nem támogatja-e a szegény tanítóságot? — Hát az állam, vagyis inkább a kormány megelégedkezett-e a népnevelőkkel?

Sajnos, de ugyszólván «nem»-mel kell felelnem.

A társadalom még nem ismeri teljesen a tanítók munka körét, s nem tudja azt fölfogni, hogy az ország jövője majdnem a népnevelők kezében van levéve, mivel ők alapvetői a kultúrálumnak, s mondhatni édes magyar hazánkban teljesen magyarrá tétele is az ő kezükben van levéve; s a tanítók ennek tudatában mindig lelkesen iparkodtak megelémi ezen nemes céljukat, noha a társadalom még sok helyen megyeti a tanítót, nem gondolva meg azt, hogy az ő legelső mestere is az volt.

bomlott primadonnánkba. Vége hossza nem volt azután a dáriódoknak, mit természetesen a gazdag Kenessey fizetett.

Ha nem jött a közönség a színházba, Kenessey Muki egymaga kibérelte az összes helyeket és úgy bocsájtotta be a színházi élvezetekre sóvár ingyen publikumot.

Ismét felragyogott szerencsecsillagunk és elfelejtettük mind ama nyomorúságunkat, melyekben eddig részünk volt.

Csak Ruby Sándor nézte rossz szemmel a dolgoknak ilyenét való javulását. Sehogy sem tettszék neki, hogy Kenessey annyit forgódjék a primadonna körül. A mitől félt, az be is következett, mert egy szép napon Kenessey Muki megkért Györgyey Ilonka kezét. A primadonna pedig nem utasította vissza a kérést. Szegény Ruby Sándor, még beszélni se lehetett vele, annyira szívére vette a dolgot, hogy egészen belebetegedett.

* * *
Fényes estre készülődünk. Györgyey Ilonka mielőtt Kenesseyhez férjhez ment volna, még egy utolsó előadásban akart elbucuszni a világot jelentő deszkáktól, pályatársaitól és a közönségtől. Legfényesebb, leghatásosabb darabját választotta ez alkalomra. Rozamunda, vagy a szögényesség átká, volt a címe a darabnak; ma már ismeretlen, de akkoriban sokat sirtak rajta a színházlátogatók.

Györgyey adta Rozamundát, míg partnere

Ruby Sándor volt, ki bár beteg, de mégis elvállalta szerepét.

Az egész színház zsufozásig meg volt telve. Mindenki kíváncsi volt a színésznőre, ki oly szerencsés volt a vidék legelső gavallérját elhalászni.

Az előadás gyönyörűen ment, a szereplők remekeltek. Györgyey és Ruby felejthetlenné akarták az estét tenni. És az sikerült is nekik. Leghatásosabb jelenet a harmadik felvonás végén játszódott le. Oltramund, a szegény lovag esdekelve kéri Rozamundát, hogy ne menjen a csuf, de gazdag Lothár lovaghoz feleségül. Rozamunda bár szereti Oltramundot, de a pompa és fény kedvével Lothárhoz vonzza.

Mindnyájan meghatottan vettük észre, hogy milyen hasonlatosság van néha a tragediák és az élet eseményei között. Rozamunda hajthatatlan marad. Most Oltramund kirántra törét és kiállással:

— Ha enyém nem lehetsz, úgy másé se légy. — Markolatig döfte Rozamunda kebelébe, ő maga pedig kardjába dől.

A közönség tapsorkánja nem akart megszűnni, a hatásosan megjátszott jelenet után és toporzékolva követelte Györgyey és Ruby megjelenését a függöny elé.

Azok pedig nem hallották már a szűnni nem akaró tapsokat és kihívásokat, hanem szép csendesen fekédték egymás mellett, boldog mosolyal ajkukon, kiengesztelődve a halálban . . .

A tanítóságot még most is a régi 1848. évek előttünk tekintni a társadalom, amikor akárci, aki írni és olvasni tudott, tanító lehetett szegényebb helyeken.

Azonban a kultúra rohamos fejlődése magával hozta azt, hogy a tanító jelenlegi képzettsége az érettségi vizsgálatnak felel meg.

A fizetés dolgában pedig az állami tisztviselők XI. fizetési fokozatába sincs beosztva a tanító, ahova a négy középiskolai osztályt végzett állami hivatalnokok (írások stb.) tartoznak; de szegényszemre még mostanig is csak 600 korona illeti meg az 1868-ik évi törvény alapján, amely jövödelennél az irodai szolgák is jobban vannak javadalmazva.

A társadalom pedig a népnevelők ezen sérelmét közömbösen tűrte.

Az állam pedig csak dicsőretekkel és zengzetséssel halmozta el a tanítóságot; s a fizetését egy szerék ígrettel évről-évre emelte; úgy, hogy azok, ha most már követelőleg nem léptek volna föl, akkor talán addig hagyták volna a nélkülözéssel күzdeni, amíg koldusbotot nem lett volna kénytelen fogni s az ő fölötté tanítványait fölkeresni egy kis almisánáért, akik talán akkor már könyörültek volna rajta.

Ilyen szívvél volt idáig velünk szemben a kormány, a képviselőház és a társadalom. — Hát volt-e ezeken szívük? Talán még ilyen szegényt is el szenvedtetek volna velünk, ha nem ébredünk föl, saját kárunk folytán, a mély álomból.

Mély álom volt az a mélyből csak Apponyi Albert gróf, miniszter határozott, őszinte beszéde kellett föl a melyet december 12-ik napján, a közoktatásügyi tárcá tárgyalásának bevezetésekor tartott, s ezzel egyuttal fényesen igazolta azt, hogy ő lelkes barátja a néptanítóknak.

Eragadó szónokatáival az egész képviselőházat elémította úgy, hogy csak másnap jutott arra egyes képviselők, hogy a tanítók még a törvényjavaslat elfogadása után sem lesznek részeseivé egyenlő elbánásban.

Az alapítetés úgy az állami, mint a nem állami iskoláknál működő tanítóknak egyenlő lesz, de a korpülékok után az állami tanítók 400 koronával (többet kapnak, sőt az állami tanítók olyan kedvezményekben részesülnek, ami a nem állami tanítókná sérelmes.

Azért nekünk күzdenünk kell tovább. Nem kérünk egyebet, mint egyenlő ellátást jelleg, különbség nélkül.

Kérjük továbbá azt, hogy a benyújtandó törvény legalább is 1907. évi január 1-ik visszaható legyen.

Kérésünk teljesítése elől az országgyűlés ki nem térhet, s jogos követelésünket méltányolni is fogja, ha még olyan jó áldozatba kerül is, s a tanítóság ezért nemcsak az iskola tantermében, a magyar nemzeti előrehaladás, megerősödés és gazdagodás alapját fogja lerakni, de a népnél is, a hol szintén tevékeny szerepe jut osztályrésztül a tanítóságnak, de végül örködni fog a nemzet jogai fölött az urnáld is.

Ha az állami és nem állami tanítók fizetése egyenlő lesz minden tekintetben, akkor a tanítóság küzdelem valóságos békessége is fog uralkodni, s akkor aztán mi is tiszta szívvél mondhatjuk: »Békesség embernek.«

Csorba ödnő

Emlékezés.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis. Változnak az idők s változnak az időekkel az emberek. Az élet zajos forgatagában törtéve haladunk s a mindennapi küzdelmek közt hamar feledünk még nagy, igen nagy dolgokat is. Egy éve épen, hogy nehéz, szomorú karácsonyt és újévét ért meg a nemzet és értünk meg mi itt a magas hegyek között, ahol lélekemelő áldozatkészeggel állott az egész város közönsége az elnyomott magyar szabadság a megcsontított magyar alkotmány védelmére.

Elszédtek azóta a sötét fellegek, s a bajok elmúltával gondatlanul el megint a nemzet e hazán s az akkori szép összetartás helyett látni megint a közélet egész vonalán megölőjét a magyar haladásának, — a visszavonást, a csendes testvér harcot.

Ne feledjük végképe el a nehéz idöket, idézzük fel emlékeit néha-néha lelkünkben s erre ép alkalmasnak találjuk az egyéves évforduló napját ama

eseménynek, amelylyel Selmecebánya közönsége fényes betűkkel írta be nevét az alkotmány védelem történetébe ezéltől egy esztendővel.

Érdemesnek tartjuk feleleveníteni ma az egy év előtti nehéz idők szép napját, amikor egyesek voltak mind, ma, amikor széthuzunk megint.

Ez volt a krónikás szerint a nagy nap története:

Installációs nap.

Szabó Mihály kinevezett főispán múlt évi december hó 28-án, esztendőnkön akarta megtartani installációs közgyűlést, de bármilyen erősen akarta, az akarát csak akarát maradt s közgyűlés nem volt. Egy közgyűlési tag sem gyűlt össze.

Selmecebánya város közönsége, a bánvászási és erdőzeti főiskola fiatalisága és a város tisztikara fényes tanbizonyságát adta e napon erős hazafias érzésnek.

Az újonnan kinevezett főispánok fogadása itt is ott is országban csúfos volt, olyan azonban, mint aninó e városban volt, olyan nem volt még sehol sem.

Dicsérről izléstelennek tartjuk a huszonnolcadika fényes sikereit bárkit is, minden dicséretnél szebben beszélnek a tetek, az események. Had! beszéljenek ezek.

Tudva van olvasóink előtt, hogy a város e havi közgyűlése kimondotta, hogy az újonnan kinevezett főispán nem fogadja, nem igatja be. A helyminiszter megemissitette e rendeletet, mely rendelet ellen a polgármester fölött a miniszterhez. A fölirat a múlt vasárnap ment el a miniszterhez, válasz maig sem jött arra, közben azonban minden bizottsági tag ajánlott levélben Szabó Mihály főispántól meghívót kapott december hó 28-ik napjára általa kifizető installáló közgyűlésre.

A béke, a legszebb családi ünnepek napjait éltek ekkor, a szép, kedves karácsonyi ünnepek napjait, de nem voltak csendesek e napok, uton-utófen mindenki arról beszélt, hogy mi lesz huszonnolcadikán, mi lesz az installációval. Bizonytalanság, izgatottság űlte meg a lelkeket.

A városi tisztikar értekezletet tartott az ünnep másnapján. Kimondotta, hogy a közgyűlésben nem jelenik meg, még az erőszaknak sem enged s a város házára nem tüzeli ki a közgyűlést jelező nemzeti lobogót. Ugyanaznap hat százötven értesítést érkezett a város vezetőihez. A kirendelt karhatalom érkezését jelentették a sürgönyök. Kétszázhusz katona, majd négyszázhusz gyalogos, 24 tiszt, száz eszdendőr, ötvenhat huszár érkezését jelentették.

Szerdán délután megérkezett a katonaság és a csendőrség. Úgy nézett ki a város mintha ostromállapot volna. Ugyanaznap híre ment, hogy Szabó Mihály főispán Garánröven s Hegybányán keresztül érkezék Selmecebányára. Az éjjel, Hegybányán tölti. Ott is föltölte a kincstári tanács-teremben, mivel magánember nem akart szállást adni. Utazása nem volt kellemes. Már Újbánya hazafias lakossága illő fogadtatásban részesítette, a vasuti állomáson fekete zászlókkal jelent meg s hatalmas tüntelést rendezett ellene. Garánrövtől Hegybányáig pedig csak nagy akadályokkal ért el. Négy hatalmas torlasz volt az uton, melyeket az új meggyelőt kísérő huszások csak nagy nehezen tudtak el távolítani.

E torlaszokat áradhatatlan, hazafias kezek emelték. Garánrövtől Hegybányáig több kellemetlenségben is volt része Szabó Mihálynak. A főiskolai haligatok az új föltyán állandan becsmedretek, hazarúzódtak, egyik föltyánnál majdnem kilinczték a kocsihó s csak a huszárparancsnok éretnék közönségheti életét. Hegybányán újlag megáramadt kocsiját s csak nehezen tudott be-
menekülni lakásába.

Csütörtökön reggel, Sűrű, vastag köd űli meg a városi, mint valami sűrű gázsfátyol. A házakon fekete lobogók lenneek, az összes űzletek be vannak zárva. Ajtaikon ez a fölírás:

NEMZETI GYÁSZ MIATT
ZÁRVA.

A Hegybánya fölül vezető uton hatalmas gyászkapu van, rajta akasztott ember. Elöl 60.000 K van írva mellére.

Reggel hét órákor erős katonai kordon vette körül a város házát. A kordonon belül nem volt szabad senkinek bemennie csak bizottsági tagoknak, városi tisztviselőknék és akik igazolvánnyal voltak ellátva.

A közönség már reggel hét órákor kezdett gyűlekezni, a Szentháromság-tér, a Kossuth-térnek el nem zárt része, az az útvonal, amelyen Szabó Mihálynak be kellett vonulnia el levep embe-
rekkel, akik ekkeseredeten várták az erőszakkal érkezőt.

Fél kilenc órákor a főiskolai fiataliság külön installációja kezdődött. Humoros, satyrikus kigynyólása volt ez a mostani főispáni beiktatásoknak, olyan, amit csak a mi fiataliságunk tud megrendezni.

Reggel kilenc óra előtt pár perccel űriási zsvajg hallatszott a hegybányai útról. Beérkezett huszások és gyalogosok meg csendőrök fedezete alatt egy zárt kocsi, s abban egy halászápadt, reszkető alak, feje tetejéig bundába burkolóva — az új főispán. A Metropol előtt egy tojás repül valahonnan, a levegőt penetráns rossz szag tölti el, a tojás egy csendőr szemét érte s erre izgató, zavaros jelenet következék. Puskák emelkednek a Till-féle bérháznak alakai fölül, melyekben kíváncsi asszonyok, gyermekek néznek. Egy pillanatot s eldördül a fegyver. Egy rendőrsztviselő közbelépésére az alakokból hirtelen elmenekülnek és űriási zaj, »hazaáruló«, »gazember«, »bérenc«, »nyomorult« kiáltások között megindult megint a szomorú menet.

A város házára előtt ismétlődött az izgató jelenet. Itt a Zsembery-ház alakjaiban levőkre emeltek fegyvert, mivel a közeli tót-templom tornyáról is repült egy tojás rettenetes, fojtó szagu szerrel megtöltve. Csendőr szuronyok fedezete mellett fejtűt a reszkető, bundás alak a város házára lépcsőn, de az egetverő, ekkeseredet űrditozás alak szűnt meg s az utca képe nem változott, amig a város házára volt a főispán.

Röhírek jártak a közönség között, hogy a város házára két bizottsági tag van elbujlatva, hogy a rendőrfőkapitány letartóztatta a főispán s más a feligatolt kedélyekben megszülemlt lehetlenségek.

Szabó Mihály a polgármesteri szobában volt ezaalt. Az előszobában huszónöt csendőr, a közgyűlési teremben Baumgartner Emánl lapunk gyorsírója és tudósítója és Puskás Jenő a Budapesti Hirlap tudósítója volt.

Bizottsági tagnak, tisztviselőnek híre sincs sehol.

Kilenc órákor magához rendelte Szabó Mihály kinevezett főispán Horváth Kálmán rendőrfőkapitányt, a karhatalom parancsnokát és Loránth csendőrszázadost. A főkapitány magával vitte helyettesét, Kuti István rendőrfőkapitányt is. Ott álltak katonásan az új főispán előtt, aki izgatott hangon jelentette ki: Úgy intézkedem és azt rendelem, hogy a rendőrfőkapitány és a csendőrség parancsnoka a mostani perctől kezdve állandóan oldalam mellett lesznek, az eskü letétel alatt is, mindaddig, amig itt tartozokom. Egyuttal fejszólítom a rendőrfőkapitány urat, hogy ezt a Nyílt rendeletet azonnal köröztesse és irassa alá a rajta írt urakkal és sürgősen hozzák nekem vissza. A nyílt rendeletet fölolvasta, ekképen hangzik:

Nyílt rendelet!

1. Ács József pénztárnok,
 2. Altmann Imre tanácsnok,
 3. Arthold Géza tanácsnok,
 4. Boteman Ede mérnök,
 5. Csányi Ouló főszámvéző,
 6. Horváth Kálmán főkapitány,
 7. Dr. Kapp Jakab főorvos,
 8. Richter Ede levéltáros,
 9. Dr. Szel László tiszti ügyész,
 10. Sztányai József polgármester,
 11. Sztancsay Miklós főjegyző,
 12. Vörös Ferenc t. főjegyző,
 13. Zolomy Imre erdőmester és
 14. Zolomy Imre erdőmester és
- közgyám urakat felhívom, hogy a mai nap délelőtől 10 órákor eskütételek céljából tartandó rendkívüli törvényhatósági közgyűlésen okvetlenül megjelenjenek; mert elmaradásukat nyílt elenszegülésnek s hivatalos köteletségük, oly megsértésnek kell tekintenem, mely azonnali megfelelő szigorú megtorl intézkedéseimet vonná maga után.

Kelt Selmecebányán, 1905. dec. 28.án.

Szabó Mihály,
főispán.

Horváth Kálmán rendőrfőkapitány szó nélkül átvette a rendeletet s helyettesével együtt távozott a polgármesteri szobából. Átadta a rendeletet Kovács polgármesteri huszárnak, aki azt a tisztviselők között körözte.

A főkapitány és helyettese a közgyűlési

terembe mentek ezután. Kuti alkapitány igyekezett rábeszélmi főnökét, aki bizottsági tag, hogy adja át a parancsnokságot, s menjen haza, ugy is beteg.

Abban a hiszembben volt, hogy enged, és kényszerből részt vesz az eskütételeken.

Megható és felemelő pillanat következék erre. Horváth Kálmán megnyugtatta aggódo helyettesét. Mintha azt mondta volna, amit egyszer a Messias mondott: Mit féltek kicsinhittek!

»En gyván nem hagyom el a helyemet, itt maradok mint rendőr, de az eskü letételén jelen nem leszek, mert éltől törvényhatóságom ellittott.«

Szilárd, mértes szavak voltak ezek, és nagy jelentőségűek, mert ez döntötte el a mai nap sorsát. Bizottsági tag és tisztviselő egy sem jelent meg a közgyűlésen, a főkapitány nem hagyta el helyét, ott volt mint a rendőr óre ezen a nehéz napon s csak ű volt az, akit esetleg kényszeríteni lehetett volna az eskü meghallgatására.

El volt döntve ez installáció sorsa; nem hangzik el ma ebben a teremben eskü!

Szép jelenet volt. Könyvek szöktek a két régi tisztviselő társ szemébe, amikor kezét szorították. Az erőszviti csendőrtisztek is megindulva nézték őket s vizgatolva mondták: »Urak lesz még másképp is, jobban is.

Megérkezett a polgármesteri hivatal. Látták, olvasták a tisztviselő a nyílt rendeletet és nem jöttek.

Hej, más nyílt rendelet parancsol ezeknek az embereknek, Szabó Mihály uram, az ami önnek nincs, a hazafias érzés!

El volt döntve a mai nap sorsa.

A főkapitányt behívatta újból a főispán. Jó huzamos időn át tartotta magánál. Hogy mi történt ez alatt az idő alatt, azt nem tudjuk, csak képezzük, de az eredményt tudjuk, azt, hogy Horváth Kálmán csak egy lépésnyire sem ment be a közgyűlési termébe s eskü nem történetett. Eskü nem történetett, de hogy miért és hogyan nem, azt elkövetlék, akik látták a főkapitány fellétfőn sápadt arcát, ingatag járást amint lejött a város házára az installáció után, kitalálhatták, hogy nagy igazalmak kellett kiállania az egyetlen bizottsági tagnak, akinek egyedül volt alkalma szemtől-szembé megmondani, hogy nem.

Tisztelettel emlékezünk meg e férfiaságról és áldozatkészségről, annál is inkább, mert tudjuk, a főkapitány tényleg beteg volt s csak polgártársai és fiataliság érdekében jelent meg, hoit ő is otthon maradhatott volna.

Izgalmas órákat élt át, s őszintén kívánjuk, hogy különben is beteges levőn ne ártsanak meg neki a nap nagy izgalmai!

Tíz óra után megnyílt a polgármesteri szoba ajtaja, kijött onnan a főispán, titkára és Loránth csendőrszázados. Bementek pár lépésre a közgyűlési terembe. Nem volt ott egy lélek se. Még a hirlapírók is kijöttek, hogy előlény se legyen ottan.

A főispán konstátálta, hogy egy bizottsági tag sincsen jelen. Loránth százados megerősítette, hogy »Ez itt senki nincs«. Az öreg csendőrök mosolyogtak bajszuk alatt.

Szabó Mihály fölvette a jegyzőkönyvet az esztől. Rövid de sokat mondó irat lehet ez. Aki tud gondolkozni, annak sokat mond.

A jelenvolt újságírók megvitték a hírt az utcán váró közönségnek. S a hirre a sok ezer ember levette a kalapját s szanaszét a Szentháromság-téren, a Kossuth-téren felhangzott a Isten áld meg a magyart. Soha szebb, lélekelmelőbb perceket nem étem át. A reggelől kiállított fázó, didergő katonák abbanhagyták az ének alatt az ugrálást, ide-oda lépkédést, s vezényszó nélkül viggáz állásban halgatták a nép imáját. Vajjon nekik mi kommandirozta ezt?

Fél tizenegy órákor a város házára el állott a kocsi. Pár perccel később megjelent a város ház kapujába egy mozgó bunda csendőrök között. A csendőrök lövérsre készen tartották fegyvertüket, de hát a kiabáló, zúgó emberek ezreit nincs miért lödözni, az elhangzó szidalmakat nem lehet golyóval lepuffantani. Oda jutnak ezek a reszkető bundához, s a bunda hallja azt, de nem érti. Nem érti, mert ha értené, nyíltan kiállana az ekkeseredeten kiabáló emberek elé s azt mondaná: Emberek, hazámfiak, magyarok! En is véletek vagyok, magyar vagyok, lemondok s leszek ami voltam, jó magyar, ami eddig volt — Szabó Mihály.

Hogy átváltozott volna e szavaiddra a rettenetes kép, micsoda egetverő élnézés fogadott volna, hogy éltettek volna — Szabó Mihály.

De a **bunda bunda** maradt, a kép nem változott, a szatkozódás nem szűnt meg, az akasztott ember ott lógott a gyászkapun s huszárok elől, huszárok hátul, csendőrszuronyok között ment a gyászkoeci egy resztek **bundával**.

Mikor a gyászkapu alatt volt a kocsis, megszallt a halál harang és a bányászok temetési jelzője, a klopacskó: Tikk-takk, tikk-takk. Ennek szomorú hangjai mellett vonult ki a városból huszárok elől — huszárok hátul csendőrszuronyok között egy **osztrák gyárúrsú bunda**.

Amint kiért a gyászmenet a városból, örömtől zajongó lett s fényes ünnepi díszet ültött a város, Nemzeti lobogók váltották fel a gyászlobogókat, a város házára is kitűzték a szép, új trikolort, megnyiták az üzletek, a fiatalság, ez a derék, lelkes, drága fiatalság a közönséggel együtt hazafias nótákat énekelve járta be a várost. **Tassonyi Ernő** főiskolai hallgató tűzes, lelkes beszédet mondott a közönségnek s nem volt a sok ezer ember között senki, senki, akinek szíve ne vert volna hevesebben, akinek szíve ne töltötte volna el valami meleg boldogsággal.

Beszélt mindenki valamin, amit látott, mondott mindenki valamin, amit hallott, dicsérték a tisztviselőket s különösen **Horváth Kálmán** főkapitányt. Jól eshetett neki is, hogy túl van a mai nap veszedelmén s a lelki kalvárián, a mit állt reggeli kilenc órától tíz óráig. Kötelességet teljesített, azt mondja ő, ugy van, de azt a kötelességet nehéz időben, nehéz viszonyok közt teljesítette úgy, hogy mindenki tisztelettel adózik érte. Kötelességet teljesíteni nem érdem, de úgy teljesíteni, a mint ő tette, szép, férfias és tiszteletet parancsoló.

A fiatalság, a melynek a nap fényes sikerében országán része volt, este fákláys-zonéval tiszteletet mos és ünnepelte **Horváth Kálmán** és a városi tisztviselőket, akik **Szinyai József** kir. tanácsos, polgármester lakásán gyűltek össze. **Tassonyi Ernő** üdvözölte az ünnepelt főkapitányt és a tisztviselőket. Magas szárnyalású, tartalmas hazafias beszédjére a polgár mester, majd a főkapitány válaszolt. A polgármester az érdem nagyrésztét a fiatalságra hárította és a kincstári tisztviselőket és főkapitány tanácsos, bányagazgatóinak lakásait, akiknek személyeiben a bizottsági tagok iránt érzett tiszteletnek adott kifejezést.

A fiatalság felkereste még **Fodor László** dr. főiskolai rektornak, majd **Szevta Gyula** miniszteri tanácsos, bányagazgatóinak lakásait, akiknek személyeiben a bizottsági tagok iránt érzett tiszteletnek adott kifejezést.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előfizetőinknek, olvasóinknak és munkatársainknak boldog újévet kívánunk!

Tisztelettel kérjük lapunk előfizetőit, hogy az előfizetés megújítása iránt intézkedni sziveskedjenek. Egyuttal kérjük azokat is, akik az előfizetési díjakkal hátrálékokban vannak, hogy a hátrálékok beküldeni sziveskedjenek, hogy a kiadóhivatalnak is módjában legyen kötelezettségeinek eleget tenni.

— **Kitüntetés.** A király **Pachmayer Jánost** a selmecebányai bányakerület főpénztárosát a pénzügyi tanácsosi címmel tüntette ki elismeréséül sok évi hű és hasznos szolgálatának. A királyi kitüntetés ezuttal igazán valóban érdemes férfúrt ért, aki már ötvennégy éve szolgálja az államot pártatlan szorgalommal. A kitüntetés híre az egész városban örömet és közmelegelődséget keltett s a kitüntetett derék tisztviselőt elhalmozták az üdvözlésekkel és jó kívánatokkal.

— **Karácsonyfa-ünnepele.** A bankai római kath. iskola tantermében igazán örömtünetpélyre gyűlt össze az érdeklődők egész nagy csoportja. Az iskola gyűlési helyén már egy hónapja készültek arra, hogy a karácsony második napján a most létesülő „Podhragay”-alapra alkalmas karácsonyi pástorjátékok adhassanak elő. Színre került: **Papp**

bácsi: «Karácsonyest» című karácsonyi játéka. A tiszta tót nyelvű műveketeket egész élvezettel hallgattuk végig, akik elég tiszta magyarsággal, teljesen átérve adták elő kis szerepüket. Az előképek szépen sikerültek. Ezután az ötven perce következett, amikor **Coorba Odón** tanító, mint az ünnepele rendező kiosztotta a «Kis Jézus» ajánlékat irkákat, tollakat és a karácsonyban levő cukorkákat. Hála és köszönet a nemes adakozóknak nemes adományukért.

— **A szegény iskolás gyermekek felruházására** **Veinert Lipót** egy koronát, **Herrmann Miksa** négy koronát küldött áfokapitányhoz.

— **Eljegyzések.** **Érdy János** zsarnócai erdészjelölt karácsony estején jegyezte el **Puskás Bóskét**, Puskás József kir. főmérnök leányát **Hodrusbányán**. — **Lippóczy Béla** erdészjelölt és hó 26-án eljegyezte **Baán Margitát**, Baán Elemér kir. közjegyző leányát. — **Necada Jenő** özdí főmérnök és hó 27-én tartotta eljegyzését **Bécsben Heinz Klárával**, Heinz Hugó ügyvéd leányával.

— **Melcer Ferenc** a Joerges Ágost nyomdájának évek óta derék fiatal mesterszédője karácsony első napján tartotta eljegyzését **Palovecsk Mariakával**. — **Ily. Weiss Alajos** földbírtokos eljegyezte **Divald Béla** garamrévi m. kir. erdőmester leányát **Erszékét**.

— **Értekezlet a vasut ügyében.** A szélesvágányú vasut és a meglevő kis vasutunkon a vonatok szaporítása érdekében értekezletet hívtak össze ma délután 4 órára a városházára **Horváth Kálmán** rendőrfőkapitány, **Hornyacsék István** és **Fizely Károly** kereskedelmi és iparkamarai kutatagok. Minden érdeklődőt sziveslőtlének.

— **Előléptetés.** A földmívelésügyi miniszter **Fekete Zoltán** főiskolai adjunktust a X. fizetési osztályból előléptette a IX. fiz. osztályba, **Zemplén Géza** dr. tanársegédet pedig adjunktussá nevezte ki.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** A jövő 1907. évre a múlt pénteken délután választották meg az L. fokú iparhatóság mellé rendelt husz bizalmi férfúrt, az iparhatósági megbízottakat. A megválasztott husz lá a következők: **Baranka József**, **Flóro János**, **Bauerth Lajos**, **Barok Ferenc**, **Eisele Károly**, **Engel Zsigmond**, **Fizely Károly**, **Frieber Ferenc**, **Marschalkó Gyula**, **Gregus Antal**, **Grohman Gyula**, **ij. Hornyacsék István**, **Jáhn Vilmos**, **Gverk Károly**, **ij. Özsvald Gusztáv**, **Sümegh Antal**, **Szakács Antal**, **Schramek Lajos**, **Plathy János**, **Zachar Károly**. A megválasztottak a jövő hó elején tartják meg alakuló gyűlésüket.

— **A kosárfőző tanfolyam** január hó 3-án veszi kezdetét. A résztvevni óhajtok **Vörös Ferenc** tk. főjegyzőnél jelentkezhetnek.

— **Az új anyakönyvi törvény** a jövő év első napján lép életbe s az új rendelkezések ismeretására mára **Arthold Géza** h. polgármester értekezletre hívta össze a város területén működő anyakönyvezeteket.

— **A népbank új igazgatója.** A selmecei Népbank tegnap délután tartott közgyűlésében igazgatóul egyhangulag és nagy lelkesedéssel **Bartha Béla** dr. főiskolai jogtanárt választotta meg. Aligazgató **Zólyom Imre** lett. **Bartha Béla** dr.-nak a pénzünetet elére való kerüléséhez igen sok reményt fűz az intézet is, ugyszintén a város közönsége, mert széles látókörű, tapasztalt és modern embernek ismeri mindenki az új igazgatót.

— **Öngyíkosság.** Karácsony másodnapján **Lócsay József** ötvenhárom éves nyugberezett bányamunkás egy kétésovű pisztolyból fejbe lölte és életveszélyes sérülést szenvedett. A sérültet **Tandlich Ignác** dr. t. orvos vizsgálta meg és vette gyógykezelés alá. Életben maradásra kétes.

— **Újonc össeírás.** A rendőrfőkapitányi hivatal a múlt héten fejezte be a jövő évi sorozásra az előmunkálatokat, összeírva az újoncokat s kipihatalva azok tartozkodókat lyét. A sorozás az eddigi megállapítás szerint április hóban lesz.

— **Halálözse.** **Öz. Somner Jánosné** kereskedő özvegye és hó 19-én hetvenhat éves korában elhunyt. Az elhunyt öreg urinó valaha egyike volt városunk legelőkelőbb polgárrasszonyának, aki

élnék részt vett a város társadalmi életében. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Baleset a bányában.** **Székely István** bányamunkás és hó 18-án az Istenlődástárói bányában súlyos sérülést szenvedett. Munkaközben lezuhant egy nagy váladéklap, amelynek ép eltávolításán dolgozott és ballának alól szarát eltorzte. A sérültet a bányakórházba szállították.

— **Új postautalványok.** A m. kir. postács táviróhivataloknál január hó 1-től kezdve csakis oly utalványok fogadatlának el, amelyek az úrlap ára benyomással van kiténtetve. Ugyanez áll a távirat úrlapokra nézve is. A régi úrlapokat a postahivataloknál január hó 31-ig új úrlapokkal lehet becsérlni.

— **Becserélés.** Budapestről vesszük a szomorú értesítést, hogy id. **Verecs József** nyugalmazott bányatanácsos, a felső magyarországi bányász és kohómű részvénytársaság igazgatója és hó 23-án hetvenöt éves korában elhunyt. A megboldogultban **Verecs József** m. kir. főmérnök, zuzófelügyelő édes atyját gyászolja. Az elhunyt országjárte is mert kiváló bányász szakember volt, akinek szakvéleménye mind az utolsó időig irányadó volt. Halála tehát a hazai bányászatra is veszteséget jelent.

— **Tetőtűz.** Folyó hó 23-án reggel fél 2 órákor kigyulladt **Özv. Ruppert Reszónének** a Honvéd szobor felett levő IV/164 számú háza. A tüzet kéménytűz előzte meg. Ez gyújtotta fel a padlósón a kémény mellett felhalmozott szénát. Eltűz gyulladt meg a ház teteje, mely rövid idő alatt teljesen lángban állott és félelmetesen világitotta be a város állót részét. A városban és az új-város is későn vették észre a tüzet és későn jelezték. Legelőseinek a Hungáriában mulató 3—4 fiatal ember ért a tűz színhelyére. Ezek mindjárt hozzáfogtak a **mentéshez**. Kihirdték a szobákból az összes butorokát és tárgyakat az udvaron szét-hányva őket. Ezáltal a szegény tűz károsultaknak (több kárt okoztak mint hasznot, mert sok minden összetört és egyes dolgok el is tűntek. Mire a tüzetlők a szerekkel odaértek már a telő gerendázata és szarufái égtek. A tüzölősságnak azonban így is elég dolga volt. Két órától ¾ ótig munkában állott. Megakadályozta a mennyezet átégését eltakarította a padlósról az égő zsaratnokot és a szétszort butorokát vissza hordta a szobákba.

— **Erthetetlen,** hogy a «Selmecei Újság» már második alkalommal veszti az önkéntes tüzölőket és kibonyolva, lekecsinyelve igyekezték, ellenszentes színtelen iparkodik őket a közönség előtt feltüntetni. Ha valaki, úgy az önkéntes tüzölők megérdemlik különösen azok, akik minden tüzölt jelen vannak hogy még az új sajtó orgánium is megbecsülje őket. Az igazságos kritika mindig helyén van, de a minden áron való gancsolás elítélendő. Jelen esetben is nem az önkéntes tüzölőkből volt a hiba, mert ezek 31-en rögtön megjelentek a tűz színhelyén, mihielyt megtudták, hogy tűz van és ott dolgoztak a nagy hidegben 3 órán át, de hiba volt hogy a tüzet kelő időben nem jelezték. **K-r. J.**

— **Hirtelen halál.** **Simesik János** belabányai lakos a múlt pénteken amint munkájára indult az uton összeesett és azonnal meghalt. Halálát szív-széllhűdsé okozta.

— **Hűtlen cseléd.** **Gáfrik Mária** fiatal belabányai cseléd lény meglopta urnőjét **Heine Ágostát**, aki panaszát tevén a rendőrségnél, ez tömérdek lopott holmit talált a leány lakásán. A fiatal leányunk anyja is segítségére volt a lopásban s így mindketlen bűnhődni fognak.

— **Megvadult ló.** Karácsony első napján délután a kamarahalál előtt megbokrosodott **Frisni Antal** berencsfalusi postakocsinak lova, elragadta a könnyű szánt, a kocsist lehuzta a bakról s úgy megrugta, hogy eszméletlenül maradt a földön. A súlyosan megseült kocsist a rendőrség a városi kórházba szállította.

— **A Divat Szalon XX.** évfolyamát járja. Mialatt az asszony-szabadító, asszony-boldogító apostolok szöszékekről hirdetik a felszabadulás, a boldogulás ígét, a mi egyetlen magyar asszony-újságunk csendes munkálkodással, többszó es trombitahangos nélkül körülbelül célhoz is ért: felszabadította az asszonyainkat s megnyitotta előttük a boldogulás útját. Felszabadította őket a tudatlanság, a télelenség járma alól s megismertetvén őket a munkával és a kötelességgel, utat nyitott nekik az egyetlen igaz boldogulás felé. — Azok, a kik e derék komolyírányú női lap sorait.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem Selmecebánya és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy
25 év óta fennálló üzletemet
egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő és a legnagyobb kényelemmel berendezett

Bodegával bővítettem ki.

Fáradtságot és költséget nem kímélve, képes vagyok a legkényesebb igényeket is kielégíteni.

Naponta friss kassai sonka, különféle felvágott, mindenfajta
csemege, halak, sajtok a legjutányosabb árban kaphatók.

Azonkívül valódi magyar és francia pezsgők, a legjobb ízű magyar borok palackonként és poharanként kimérve.

Újévre nagy bádoggjáték kiállítás!

A nagyérdemű közönség becses látogatását kérve, vagyok

Naponta friss kőbányai sör.

kifünő tisztelettel

— Esténként tea. —

Weisz Ignác

Bodega és dohánypoggyászde tulajdonos.

6 NAP

ALATT

AMERIKÁBA

személyszállítás

Kanadába és Argentínába

∴ kérjen utasítást ∴
levelező-lap is elég.

Falk és Jársa

magyar osztálya

HAMBURG

Roboisen 30. szám.

Sertészsírt tisztán olvasztottat, friss sertés
hajat és bőrtelen zsírolvasztásra való szalon-
nát hízott sertésekből, kolbászt, sonkát s
mindenféle hentesárút legelőbbban szállít

KUCZIK GÁBOR utóda

DEBRECENI LAJOS

DEBRECEN.

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

SZALONNA

fehér sós, esontnélküli, szép tiszta, pörkölt bőrű, bár- minő részletekben. kg-ja	132
Zsírnak való szalonna, sóatlan, friss vágású	136
Füstölt vastag szalonna	140
„ vékony „	140
Debreceni paprikás szalonna	160
Füstölt kolbász serlés húsból, azonnal ehető v főzni való	184
Pácolt fohagymás paprikás szalonna.	200
Pácolt bőrös sonka, karmonádli, oldalas	—
Pácolt sovány, szalonna nélküli sonka, karmonádli, oldalas	160

A főnti árak szállító levele és csomagolása ingyen.

Elsőrendű *húsziszir* kg-ja 144
Hozzá szelencék: 5 kg-os 120, 10 kg-os 160, 25 kg-os 300 f.
100–200 kg. vételnél ingyen hordó.

Tormás virsli párja 10 f, 50 pár vételnél 8 f. Szalvaládó darabja
10 f, 50 pár vételnél 8 f.

— Az árak fillérekben értendők. —

Áruim árai, melyek gyakran változók, e helyen minden
számban „400 mm. szalonna” cím alatt található.

Szállítja

Balczár Lajos kiviteli üzlete Nyiregyháza

Telefon 134. sz. Sürgényelm: Balczár hentes Nyiregyháza.

SZÉNÁSY. és DMKB.
ÁRPAD MAGYAR
RAJZKÖRZŐ! A LEG-
JOBBAK.
Joerges Á. özv. és fiándl.

nélkül ne együnk levest.
Néhány csepp elegendő.

Fényképészeti gépek és kellékek □ □ □

első és mindig friss minőségben
(hitelképes egyének részlet-
fizetésre is).

Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál
Terraszon.

Köhögés!

Aki ezt figyelmebe nem veszi, bün-
nözök hódik saját testén!!

KAISER-FÉLE
MELL-CARAMELLÁK

A HÁROM FENYŐVEL

Orvosiilag kipróbált és ajánlja köhögés,
rekedtség, hurut, elnyalkasodás és torok-
katarus ellen

5120 közjegyzőileg hitelesített okirat
elégé bizonyítja, hogy a mit
ígérnek, azt be is tartják.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: **Márkus M.**

eukrázatiaban Selmecebányán

Deák Ferenc-u. 7/L., saját ház.

Es

Makónyi P.